PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W BIŁGORAJU

23-400 Biłgoraj, ul. Gen. Dąbrowskiego 15
tel. (84) 686-15-22, fax. (84) 686-01-20
e-mail: psse.bilgoraj@pis.gov.pl

P. Kulwicka P.

Biłgoraj, dnia 22.04.2020 r.

ONS.0712/2/20

Urząd Gminy Aleksandrów
WPŁYNĘŁO
22 KWI. 2020
L.dz. 2127 Podpis

Urzędy Miast i Gmin
powiatu biłgorajskiego
(poczta elektroniczna)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Biłgoraju przekazuje do wiadomości i wykorzystania służbowego stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 16.04.2020 r. dotyczące rolników i plantatorów.

p. o. PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Biłgoraju

lek. med. Grażyna Dec-Lal
Specjalista Medycyny Ogólnej

Otrzymują:
1) Adresaci.
2) Aa.

J.S.

niepodległa | POLSKA STULECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Podstawowe wymagania

Osoby chore i wykazujące objawy chorobowe nie mogą pracować w zakładach spożywczych, dotyczy to również rolników i ich rodzin. Wynika to zarówno z ogólnych wymagań higienicznych przy produkcji żywności, jak również z aktualnego zagrożenia Covid-19. Dlatego też konieczne jest unikanie bliskiego kontaktu z każdą osobą, która ma objawy chorobowe ze strony układu oddechowego (kichanie, kaszel).

Kolejnym podstawowym wymaganiem jest właściwa **higiena rąk**. Informacje jak skutecznie myć ręce znajdziemy na stronie: https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/mycie-r%C4%85k-A4-druk.pdf

Obowiązkowe jest też częste stosowanie **środków do dezynfekcji rąk** na bazie alkoholu (min. 60%). Informacje jak skutecznie dezynfekować ręce znajdziemy na stronie: https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/ulotka-dezynfekcja_ra%cc%a8k.pdf

Konieczna jest właściwa **higiena dróg oddechowych** (kasłania, kichania). Podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzuć chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce, używając mydła i wody lub zdezynfekować je środkami na bazie alkoholu (min. 60%). NIE należy dotykać dłońmi okolic twarzy zwłaszcza ust, nosa i oczu.

W miejscu gdzie produkowana, przechowywana jest żywność, niezbędne jest również **częste mycie/dezynfekcja powierzchni roboczych** i miejsc często dotykanych takich jak klamki, uchwyty etc.;

Rolnicy, wykonujący prace polowe powinni obserwować **swój stan zdrowia i w przypadku wystąpienia symptomów Covid-19** postępować zgodnie z zaleceniami: https://www.gov.pl/web/koronawirus/podejrzewasz-u-siebie-koronawirusa

Więcej informacji dotyczących prawidłowych zachowań:

https://gis.gov.pl/bez-kategorii/dekalog-bezpiecznego-zachowania-podczas-epidemii-koronawirusa/

Kwarantanna

Rolnik pozostający w kwarantannie jest osobą zdrową mającą potencjalny kontakt z osobą chorą. Jeżeli **nie występują u niego objawy** zakażenia, może wykonywać prace w swoim gospodarstwie. Nie może jednakże opuszczać terenu gospodarstwa i **mieć kontaktu z innymi** osobami. Należy zachować **wysoki poziom higieny** (mycie rąk, dezynfekcja rąk i powierzchni etc). Dopuszczalne jest prowadzenie na terenie gospodarstwa prac polowych i zajmowanie się **inwentarzem, jednakże zalecane jest stosowanie maseczki. W przypadku wystąpienia objawów COVID-19 czynności te nie mogą być wykonywane.**

Dystans społeczny i środki ochrony osobistej

Wszystkich, a więc również rolników obowiązują przepisy dotyczące dystansu społecznego, w tym konieczność utrzymania co najmniej 2-metrowej odległości między pieszymi. Dotyczy

to także rodzin i bliskich (poza rodzicami z dziećmi wymagającymi opieki -do 13 roku życia i osobami niepełnosprawnymi lub niemogącymi się samodzielnie poruszać i ich opiekunów).

Aktualnie zakaz przemieszczania się na terytorium RP nie dotyczy przemieszczania się danej osoby w celu:

- wykonywania czynności zawodowych lub zadań służbowych;
- pozarolniczej działalności gospodarczej;
- prowadzenia działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym;
- lub realizacji zadań mających na celu ochronę i zabezpieczenie upraw i płodów rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę lub przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt lub zakupu towarów i usług z tym związanych.

Obowiązek zakrywania nosa i ust nie dotyczy rolników podczas pracy w gospodarstwie rolnym, czy też podczas przebywania na terenie prywatnym wokół domu.

Jednak, gdy działalność rolnika wymaga uczestnictwa innych osób niż domownicy (np. sortowanie, obieranie, krojenie warzyw/owoców) stanowiska pracy poszczególnych osób muszą być oddalone od siebie o co najmniej 1,5 metra. Jeśli nie można zapewnić takiej odległości z obiektywnych względów – gdy zbyt małe są odległości pomiędzy stanowiskami pracy, na linii produkcyjnej to pracownicy powinni stosować środki ochrony osobistej związanej ze zwalczaniem epidemii, a więc przede wszystkim maseczki.

Bardzo ważne jest prawidłowe noszenie, zakładanie i zdejmowanie maseczek i rękawiczek, dlatego zachęcamy do zapoznania się z informacjami jak prawidłowo to zrobić na naszej stronie:

https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-maseczke/

https://gis.gov.pl/aktualnosci/koronawirus-jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-rekawice/

W przypadku stosowania rękawiczek powinny być one zmieniane często, szczególnie po wszelkich czynnościach nie związanych z żywnością, przykładowo – ręczne otwieranie/zamykanie drzwi, wyrzucanie śmieci. Stosowanie rękawiczek może być dobrym środowiskiem dla rozwoju drobnoustrojów na powierzchni rąk, więc po zdjęciu rękawiczek ręce muszą być zawsze umyte. Należy unikać dotykania twarzy i oczu w trakcie noszenia rękawiczek. **Używanie rękawiczek nie może zastąpić mycia rąk.**

Higiena produkcji rolnej

Przedsiębiorców branży spożywczej w UE w tym rolników obowiązują surowe przepisy dotyczące higieny żywności, a ich wdrażanie podlega kontrolom urzędowym. Wymagania higieniczne wdrożone przez podmioty działające na rynku spożywczym, w tym również producentów rolnych mają na celu zapobieganie zanieczyszczeniu żywności przez jakiekolwiek patogeny, a zatem będą również miały na celu zapobieganie zanieczyszczeniu żywności przez wirus odpowiedzialny za COVID-19.

Rolnicy powinni uczestniczyć jak najczęściej w dostępnych szkoleniach z zakresu higieny i bezpieczeństwa żywności.

Bardzo ważne jest zapewnienie wszystkim osobom zaangażowanym z prace polowe dostępu do toalet, wody i środków do mycia i dezynfekcji rąk.

Więcej informacji dot. obowiązków w zakresie higieny produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego można znaleźć na stronie:

https://gis.gov.pl/zywnosc-i-woda/normy-i-prawo/informacja-dla-plantatorow-i-punktow-skupu-owocow-i-warzyw/

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności opublikował w dniu 9 marca 2020 r. stanowisko, iż zgodnie z aktualną wiedzą nie ma dowodów na to, że żywność może być źródłem lub pośrednim ogniwem transmisji wirusa SARS COV-2.

W związku z obecną sytuacją dotyczącą ryzyka zakażenia koronawirusem oraz wątpliwościami konsumentów i przedsiębiorców dotyczącymi bezpieczeństwa żywności, w szczególności żywności nieopakowanej, w tym warzyw i owoców na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego można znaleźć pytania i odpowiedzi w tym zakresie https://gis.gov.pl/aktualnosci/qa-dotyczace-zywnosci-i-koronawirusa/

Wszelkie aktualne informacje znajdują się również na stronie:
https://www.gov.pl/web/koronawirus

Targowiska i bazary

Zarządcy targowisk/bazarów powinni postępować zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 25.03.2020 r dla targowisk i bazarów, na których sprzedawana jest żywność, w celu zapobiegania zagrożeniu jakim jest ryzyko zakażenia COVID-19.

W ww. zaleceniach należy zwrócić szczególną uwagę na stosowanie właściwej higieny rąk (mycie i dezynfekcję) przez prowadzących sprzedaż, ale również obsługę targowiska i dostawców, a więc także rolników. Osoby, która ma objawy chorobowe, również ze strony układu oddechowego, nie powinny być dopuszczone do pracy. Należy stosować zasady bezpieczeństwa żywności i zapewnić aby zachowana została bezpieczna odległość klient-klient, klient-sprzedawca, sprzedawca-sprzedawca. Wskazane jest też ograniczenie ilości punktów sprzedaży na targowisku, tak aby zapewnić odstępy między poszczególnymi stoiskami. Zgodnie z obwiązującymi aktualnie przepisami ilość osób przebywających na terenie targowiska powinna być nie większa niż do trzech osób przy jednym stoisku. Bardzo ważna jest dbałość o czystość i higienę całego targowiska, w tym zarządzanie odpadami, wywóz śmieci, regularne sprzątanie, zintensyfikowanie mycia i dezynfekcji toalet. Wskazane jest ustalenie harmonogramów dezynfekcji obiektów ogólnodostępnymi środkami. Cały dokument znajduje się na stronie:

https://gis.gov.pl/aktualnosci/targowiska-bazary-na-ktorych-sprzedawana-jest-zywnosc-zalecane-dzialania-zapobiegajace-zagrozeniu-epidemiologicznemu-covid-19-koronawirus/

W związku ze stale zmieniającą się sytuacją epidemiczną należy na bieżąco śledzić przepisy prawa oraz wytyczne na stornie https://www.gov.pl/web/koronawirus oraz www.gis.gov.pl